

Wykład 7
Style oceniania i nauczania

**W procesie oceniania uczniów przez nauczycieli
należy uwzględnić następujące kwestie:**

- ✓ PO CO SIĘ OCENIA?
- ✓ CZYM SIĘ OCENIA? (Za pomocą jakich środków, instrumentów?);
- ✓ KTO OCENIA? (Czy tylko nauczyciel, nauczyciel i uczeń, sam uczeń, nauczyciel wraz z uczniem i jego rodzicami?);
- ✓ CO OCENIA? (uczenie się, instytucjonalne przystosowanie się, osobowość ucznia, treści kształcenia);
- ✓ JAK OCENIA? (Czy ocena – w sensie etycznym rzetelnie i sprawiedliwie? Czy ocena w sensie psychopedagogicznym obiektywnie?).

Źródło:
Walczak W., Jak oceniać ucznia?, Teoria i praktyka, Wyd. Galaktyka, Łódź 2001, ss. 7-17, 38-56.

Historia i teraźniejszość oceniania

Szkół tradycyjna – Jan Fryderyk Herbart –
aspekt „wychowawczy” oceniania
instrumentalnego

Behawioryzm – B. F. Skinner – ocena szkolna
jako rodzaj kary lub nagrody

Źródło:
Walczak W., Jak oceniać ucznia?, Teoria i praktyka, Wyd. Galaktyka, Łódź 2001, ss. 7-17, 38-56.

Historia i teraźniejszość oceniania cd.

Psychologia humanistyczna –
C. Rogers – informacja zwrotna

Szkoła ukierunkowana na efekt kształcenia
– nauczanie technologiczne

Źródło:
Walczak W., Jak oceniać ucznia?, Teoria i praktyka, Wyd. Galaktyka, Łódź 2001, ss. 7-17, 38-56.

PULAPKI OCENIANIA:

- Widzenie świata przez różowe bądź przeciwne, czarne okulary,
- Efekt subiektywizmu w ocenianiu pracy (poziomu jakości),
- Oczekiwania egzaminatora,
- Efekt samo spełniającej się przepowiedni.
- Reglamentowanie czasu odpowiedzi i liczby pytań naprowadzających na właściwy tok rozumowania,
- „Efekt aureoli”,
- Efekt diabelski,
- Błąd atrybucji,

Źródło:
Krywult-Szczudło B., Pulapki oceniania, „Edukacja przyrodnicza w szkole podstawowej” Zeszyt 1-2/2001, ss. 207-210.

PULAPKI OCENIANIA cd.:

- Tendencja do wyższego oceniania tych uczniów, których poglądy zgodne są z poglądami nauczyciela,
- Efektu pierwszeństwa/ świeżości,
- Błąd perspektywy i generalizacji,
- Prawo kontrastu,
- Błąd tendencji centralnej,
- Błąd wzmacniania negatywnych stanów rzeczy.

Efekty kulturowe:

- Efekt płci,
- Efekt etniczny.

Źródło:
Krywult-Szczudło B., Pulapki oceniania, „Edukacja przyrodnicza w szkole podstawowej”, Zeszyt 1-2/2001, ss. 207-210.

Style nauczania

(ujęcie wg G.D.Fenstermachera, J.F.Soltisa)

1. Styl kierowniczy;
2. Styl terapeutyczny;
3. Styl wyzwalający.

Źródło:
Fenstermacher G.D., Soltis J.F., *Style nauczania*, WSIP Warszawa 2000, ss. 20 - 27, 30, 34-42, 46 - 55, 61-65, 67-78.

Literatura do wykładu 7:

Style oceniania i nauczania

1. Fenstermacher G. D., Soltis J. F., *Style nauczania*, WSIP, Warszawa 2000, ss. 12-19, 20 -27, 30, 34-42, 46 - 55, 61-65, 67-78.
2. Krzywult-Szczudło B., *Pułapki oceniania*, „Edukacja przyrodnicza w szkole podstawowej”, Zeszyt 1-2/2001, s. 207-210 .
3. Walczak W., *Jak oceniać ucznia? Teoria i praktyka*, Wyd. Galaktyka, Łódź 2001, ss. 7-17, 38-56.
